

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13- 333 /16
R: 06-05; 010-05;/16

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu
za period 1. 1. – 31. 12. 2015. godine**

Brčko, juni 2016. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD	8
3. OPĆI DIO.....	8
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
5. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2014. GODINU	9
6. NALAZI I PREPORUKE.....	10
6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola.....	10
6.3. Obavljanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja u skladu sa zakonskim i drugim propisima	11
6.4. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka.....	12
6.5. Prihodi i primici.....	13
6.6. Planiranje i izvršenje tekućeg i kapitalnog budžeta	13
6.6.1. <i>Izdaci za putne troškove</i>	14
6.6.2. <i>Izdaci za tekuće održavanje</i>	14
6.6.3. <i>Izdaci za ugovorene usluge</i>	14
6.6.4. <i>Tekući grantovi</i>	16
6.6.5. <i>Planiranje i izvršenje kapitalnog budžeta</i>	21
6.7. Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2015. godine.....	22
7. KOMENTAR.....	23
8. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI	24

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

ŠEFU ODJELJENJA ZA PRIVREDNI RAZVOJ, SPORT I KULTURU

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za privredni razvoj, sport i kulturu Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Odjeljenje) za period **1. 1. - 31. 12. 2015.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Šef Odjeljenja je odgovoran za finansijsko poslovanje Odjeljenja i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju Odjeljenja, kao i primjerenost i ponašanje revidiranog Odjeljenja nad sredstvima i imovinom koja mu je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj: 40/08 i 29/14) i primjenjivim okvirom ISSAI revizijskih standarda. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

Za subvencije dijela kamata na kredite koji su po programu iz 2014. godine od strane Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH realizovani u 2015. godini, Odjeljenje nije definisalo kriterije kojim bi se obezbijedilo da se uz jednak tretman svih korisnika koji ispunjavaju uslove program realizovao u okviru budžetom odobrenih sredstava, niti su u budžetu 2015. godine obezbijeđena nedostajuća sredstva, tako da je ostalo nerealizovano 142 zahtjeva u vrijednosti 633.825,55 KM.

Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH odobrena su sredstva za program samozapošljavanja u 2015. godini u iznosu 1.041.670,80 KM. Kriteriji za ocjenu poslovnih programa, utvrđeni Programom samozapošljavanja, koje je na prijedlog Odjeljenja donijela Vlada Distrikta, su opisni i dati sa velikim rasponima, koji u uslovima nepostojanja metodologije mjerljivog vrednovanja svih pojedinačnih kriterija, u okviru utvrđenog raspona, i jednakog rangiranja značaja različitih djelatnosti ne osiguravaju objektivnost u vrednovanju i pravičnost u izboru pojedinačnih korisnika.

Izdaci za subvencije privatnim preduzećima izvršeni su u iznosu 7.499.936,28 KM, od čega se za nabavku stalnih sredstava do iznosa uplaćenog poreza na dobit odnosi 5.128.323,00 KM. Zbog nepostojanja zakonskih ograničenja uočeno je priznavanje izdataka za sredstva koja su uključena i u oslobađanje od oporezivanja po poreznoj prijavi poreza na dobit, kao i priznavanje prava na podsticaj na osnovu dokumenata sa formalno pravnim nedostacima.

Odjeljenje nije obezbijedilo dovoljnu efikasnost u planiranju i realizaciji kapitalnih izdataka, tako da je 67,3 % budžeta kapitalnih potreba za 2013. godinu ostalo nerealizovano.

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju u finansijskom poslovanju Odjeljenja u toku 2015. godine, osim efekata navoda u prethodnoj tački, nije bilo značajnih neusaglašenosti s važećom zakonskom regulativom i odobrenim pozicijama budžeta.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

---

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

---

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjeljenja u 2015. godini, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dajemo slijedeće preporuke:

Potrebno je obezbijediti pouzdano i kontinuirano funkcionisanje sistema internih kontrola u cjelokupnom poslovanju Odjeljenja a naročito u dijelu: ažuriranja procedura vezanih za procjenu i upravljanje rizicima, dosljednog provođenja i dokumentovanja kontrolnih aktivnosti i njihovu primjenu prilikom utvrđivanja visine dnevnica u inostranstvu, naknadnog izvještavanja o troškovima manifestacija, definisanja mjerljivih kriterija za raspodjelu grantova koji će osigurati njihovu realizaciju u okviru odobrenih sredstava, suštinske i formalne ispravnosti dokumentacije za ostvarivanje prava na podsticaje, jasnog i preciznog definisanja i dokumentovanja izvršenja obaveze investiranja na području Distrikta.

Potrebno je prilikom donošenja Programa rada i sačinjavanja Izvještaja o radu uspostaviti mjerljive kriterije za ocjenu stepena realizacije programskih zadataka i postizanja postavljenih programskih ciljeva.

Potrebno je obrazloženja o godišnjem izvršenju budžeta sačinjavati dosljednom primjenom odredaba Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta, u dijelu suštinskog obrazloženja uzroka odstupanja značajnih analitičkih pozicija u odnosu na odobreni budžet tekuće godine i njihovo izvršenje u prethodnoj godini i preduzetih mjera za sprečavanje i otklanjanje tih poremećaja u budućem periodu.

Potrebno je prilikom sačinjavanja izvještaja o službenom putovanju u inostranstvo dokumentovati vrijeme prelaska granice kako bi se valjano dokumentovalo priznavanje visine troškova dnevnica na službenom putu.

Potrebno je prilikom sačinjavanja programa i troškovnika planiranih manifestacija u iste uključiti sve poznate troškove neophodne za njihovu realizaciju po aktivnostima i izvorima finansiranja.

Potrebno je po okončanju manifestacije sačinjavati izvještaje u cilju realnog i jasnog sagledavanja realizovanih aktivnosti i ostvarenih troškova uporedivih sa odobrenim pozicijama i izvršenjima u prethodnoj godini.

Potrebno je uspostaviti evidenciju umjetničkih djela, definisati način procjene njihove početne vrijednosti i kasnijeg vrednovanja i nosioce aktivnosti potrebnih za njihovo evidentiranje u glavnoj knjizi u skladu sa Pravilnikom o evidenciji stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala za budžetske korisnike u Brčko distrikta BiH, kao i efektivan nadzor u toku njihove upotrebe.

Potrebno je kriterijima u programima utroška obezbijediti način usklađivanja iznosa zahtjeva sa odobrenim sredstvima ili blagovremeno obezbijediti nedostajuća sredstva i obezbijediti njihovu prezentaciju u periodu na koji se odnose.

Potrebno je sredstva za provođenje politike zapošljavanja realizovati u roku koji omogućava njihovu realizaciju u okviru perioda na koji se odnose u cilju povećanja efikasnosti u realizaciji budžetom odobrenih programa i transparentnosti izvještavanja o načinu i obimu njegove realizacije.

Potrebno je u programu samozapošljavanja konkretnije definisati ciljeve programa i mjerljive kriterije za ocjenjivanje poslovnih ideja u skladu sa postavljenim ciljevima i definisanje oblika izvještavanja i nadzora nad njihovom realizacijom.

Potrebno je sredstva za provođenje politike zapošljavanja realizovati u roku koji omogućava njihovu realizaciju u okviru perioda na koji se odnose u cilju povećanja efikasnosti u realizaciji budžetom odobrenih programa i transparentnosti izvještavanja o načinu i obimu njegove realizacije.

Potrebno je u programu samozapošljavanja konkretnije definisati ciljeve programa i mjerljive kriterije za ocjenjivanje poslovnih ideja u skladu sa postavljenim ciljevima i definisanje oblika izvještavanja i nadzora nad njihovom realizacijom.

Potrebno je planiranje sredstava za podsticaje privrednim preduzećima planirati na osnovu realnih pokazatelja u prethodnim periodima i procjenama nastavka trenda u godini za koju se usvaja budžet.

Potrebno je na osnovu stručnih analiza efekata postojećih podsticaja na privredni razvoj u Brčko distriktu BiH, definisati područja u kojima su moguća i potrebna poboljšanja, te inicirati usaglašavanje zakonske regulative u cilju postizanja njene komplementarnosti i aktivne uloge Vlade Distrikta u konkretnijem definisanju razvojnih ciljeva odobrenih podsticaja, kao i kriterija za njihovu ocjenu i praćenje.

Potrebno je uspostavljanje jedinstvene procedure u dijelu verifikacije ulaganja u sredstva u pripremi i podnošenja zahtjeva u fiksiranom razumnom roku u cilju stvaranja mogućnosti usklađivanja zahtijevanih sredstava sa odobrenim sredstvima u budžetu i jednakog tretmana svih podnosilaca zahtjeva.

Potrebno je analizirati postojeći obim kontrolnih aktivnosti, kao i uzroke nastanka nepravilnosti prilikom prijema i obrade zahtjeva za podsticaj, te preduzeti potrebne mjere i uspostaviti procedure kojima će se osigurati jednoobrazno postupanje i onemogućiti pojava priznavanja prava na podsticaj na osnovu postojanja formalno neispravnih dokumenata.

Potrebno je da Odjeljenje, u skladu sa stručnom osposobljenošću, na osnovu prethodno donesenih operativnih planova realizacije budžeta kapitalnih potreba jasno definiše svoju ulogu u aktivnostima pripreme i nadzora nad realizacijom kapitalnih projekata, usaglasi oblik i obim saradnje u konkretnim aktivnostima sa drugim nadležnim institucijama, te obezbijedi njihovo blagovremeno i dosljedno sprovođenje u toku realizacije pojedinačnih projekata u skladu sa načelima efikasnosti i ekonomičnosti u Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nakon sticanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina, utvrditi korisni vijek upotrebe i isto imenovati u skladu sa njegovom funkcionalnom suštinom.

U slučaju naknadnih ulaganja u rekonstrukciju postojećih stalnih sredstava potrebno je, u skladu sa MRS-JS 17, utvrditi vrijednost dijela sredstva koji je rekonstrukcijom zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva u cilju fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva i njegovog vijeka korisne upotrebe, a samim tim i stanja cjelokupne stalne imovine u finansijskim izvještajima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti na način koji omogućava obuhvatanje cjelokupne imovine i pouzdanu identifikaciju svake stavke konkretne imovine u skladu sa Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠTAJA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA ODJELJENJA ZA PRIVREDNI RAZVOJ, SPORT I KULTURU ZA 2015. GODINU

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima na osnovu godišnjeg plana revizija.

3. OPĆI DIO

Odjeljenje za privredni razvoj, sport i kulturu izvršava zakone i druge propise koji se primjenjuju na teritoriji Brčko distrikta BiH, prati stanje i predlaže mjere, rješava u upravnim stvarima, priprema i predlaže propise i obavlja druge poslove određene zakonom, a koji se odnose na:

- statistiku i analizu, strateško planiranje i regionalnu saradnju,
- poslovne inicijative i usluge, marketing i odnose s javnošću i mjere za unapređenje investicija,
- organizaciju pozorišnih manifestacija, izložbi, bibliotečke djelatnosti i drugih djelatnosti iz oblasti kulture kao i saradnja sa udruženjima iz oblasti kulture,
- sport i turizam i
- druge poslove iz nadležnosti Odjeljenja određene zakonom i drugim propisima.

Unutrašnja organizacija Odjeljenja utvrđena je Organizacionim planom uprave Distrikta i Organizacionim planom Odjeljenja.

Odjeljenje u svom sastavu ima sljedeća pododjeljenja:

- Pododjeljenje za privredni razvoj i
- Pododjeljenje za turizam, kulturu i sport.

U skladu s Organizacionim planom i izmjenama i dopunama organizacionog plana u Odjeljenju je na dan 31. 12. 2015. godine bio zaposlen 31 uposlenik.

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje u **2015.** godini, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjene sistema internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjeljenja je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje, obavljeno u skladu sa zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja rukovodioca Odjeljenja nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH.

Pored toga revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije finansijskog poslovanja za 2015. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANSIJSKOG POSLOVANJA ZA 2014. GODINU

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Odjeljenja za 2014. godinu i izrazio mišljenje s rezervom. U Izvještaju o reviziji finansijskog poslovanja za 2014. godinu date su preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljem poslovanju.

Odjeljenje je primilo Izvještaj dana 13.08.2015. godine a 26.08.2015. godine sačinilo Akcioni plan sa prijedlogom mjera za implementaciju nalaza preporuka proisteklih iz Izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za period 01.01.–31.12.2014. godine, koji je usvojen na nastavku 93. redovne sjednice Vlade, održane 10.09.2015. godine, čime je ispoštovan rok od 30 dana od dana prijema revizorskog izvještaja, shodno odredbama člana 17 stav 2 Zakona o reviziji.

Uvidom u Izvještaj o preduzetim mjerama iz akcionog plana za implementaciju preporuka iz izvještaja za 2014. godinu utvrdili smo slijedeće:

- Djelimično realizovane preporuke:
  - Inicijalno planiranje sredstava za podsticaje u privredi, za 2016. godinu
  - Obrazloženjem izvršenja budžeta obuhvaćeni su svi izdaci i prihodi, bez obrazloženja uzroka odstupanja u odnosu na plan budžeta i prethodnu godinu,

- Izrađen je nacrt zakona o podsticaju i dat u skupštinsku proceduru,
  - Informacije o stanju privrede se rade godišnje i sadrže analizu efekata postojećih podsticajnih mjera i prijedloge rješenja,
  - Kriteriji za subvencije kamata na kredite za 2015. u 2016. godini osigurali jednak tretman svih podnosilaca zahtjeva i izvršenje izdataka u granicama budžeta,
- Nerealizovane preporuke:
    - Nalozi za službena putovanja ne dokumentuju vrijeme boravka u različitim zonama visine dnevnice,
    - Prisutni su nedostaci u formalnoj neispravnosti dokumentacije za priznavanje podsticaja za investiranje u stalna sredstva.
    - Popis imovine nije urađen u roku i na način propisan uputstvom o popisu.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Odjeljenjem upravlja Šef odjeljenja preko šefova pododjeljenja. Odgovornost i ovlaštenja zaposlenih u Odjeljenju su utvrđeni organizacionim planom.

Izvršili smo ocjenu uspostavljanja, funkcionisanja i nadzora sistema internih kontrola na osnovu provedene revizije značajnih procesa poslovanja i povezanosti istih sa finansijskim izvještavanjem. Cilj ocjene sistema internih kontrola je osmišljavanje revizorskih postupaka odgovarajućih datim okolnostima, koji će zadovoljavajući standarde revizije, obezbijediti razumno uvjerenje vezano za postizanje ciljeva u području efikasnosti i uspješnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja, saglasnosti s postojećim zakonima i propisima i zaštiti imovine.

Odjeljenje nije u potpunosti obezbijedilo djelotvoran sistem internih kontrola, zasnovan na upravljanju rizicima u poslovanju i adekvatnim kontrolnim procedurama i aktivnostima, tako da smo konstatovali sljedeće propuste:

U obrazloženju o izvršenja Budžeta za period 01.01.-31.12. 2015. godine realizacija kapitalnog budžeta 2013-2015. godine i ostvarenje prihoda u 2015. godini predstavljeni su u tabelarnom pregledu bez detaljnog obrazloženja odstupanja u odnosu na odobreni budžet i izvršenje prethodne godine.

U izvještajima o službenom putovanju u inostranstvo nije evidentirano vrijeme prelaska granice, kako bi se mogla potvrditi ispravnost visine obračunatog iznosa.

Nepostojanje naknadnih izvještaja o svim ostvarenim troškovima pojedinih manifestacija i njihova analiza u odnosu na odobreni troškovnik i izvršenje u prethodnim periodima.

Odjeljenje nema uspostavljenu proceduru prijema, procjene i evidencije umjetničkih djela i njihovog evidentiranja u glavnoj knjizi Trezora.

Programima subvencioniranja privatnih preduzeća nisu osigurani mehanizmi za njihovu realizaciju u okviru budžetom ograničenih iznosa.

U programu samozapošljavanja nisu definisani mjerljivi kriteriji za vrednovanje poslovnih ideja.

Propusti u kontrolnim aktivnostima ogledaju se u postojanju raznolikosti u sadržaju i formalno pravnih nedostataka u dokumentaciji koja je osnov za priznavanje podsticaja.

Pravilnikom o postupku za ostvarivanje prava na olakšice privrednih subjekata nije jasno i precizno definisana obaveza investiranja na teritoriji Distrikta i ulaganja u stalna sredstva koja se koriste za obavljanje registrovane djelatnosti i nije ograničeno pravo otuđivanja nabavljenog stalnog sredstva u određenom vremenskom periodu.

Priprema i pokretanje postupaka javne nabavke radova na realizaciji budžeta kapitalnih potreba se ne vrši u rokovima koji garantuje njihovo okončanje u zakonskom roku od dvije godine, nakon godine usvajanja.

Popisom imovine nisu obuhvaćena sva sredstva Odjeljenja, niti je ostvarena pouzdana identifikacija stavki pojedinačne imovine i njihovo iskazivanje u skladu sa njihovom suštinom i realnom vrijednošću nakon naknadnih ulaganja koja predstavljaju njihovu rekonstrukciju.

Potrebno je obezbijediti pouzdano i kontinuirano funkcionisanje sistema internih kontrola u cjelokupnom poslovanju Odjeljenja a naročito u dijelu: ažuriranja procedura vezanih za procjenu i upravljanje rizicima, dosljednog provođenja i dokumentovanja kontrolnih aktivnosti i njihovu primjenu prilikom utvrđivanja visine dnevnica u inostranstvu, naknadnog izvještavanja o troškovima manifestacija, definisanja mjerljivih kriterija za raspodjelu grantova koji će osigurati njihovu realizaciju u okviru odobrenih sredstava, suštinske i formalne ispravnosti dokumentacije za ostvarivanje prava na podsticaje, jasnog i preciznog definisanja i dokumentovanja izvršenja obaveze investiranja na području Distrikta.

6.3. Obavljanje poslova iz nadležnosti Odjeljenja u skladu sa zakonskim i drugim propisima

Članom 22 Zakona o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH Odjeljenje je zaduženo za vršenje kontrole ispunjenosti uslova za ostvarivanje olakšica i da o rezultatima kontrole svakih šest mjeseci izvještava gradonačelnika. Odjeljenje je u 2015. godini sačinilo 2 izvještaja o kontroli ispunjenosti uslova za ostvarivanje olakšica (u septembru i decembru) tako da nisu u potpunosti izvršene zakonske obaveze izvještavanja svakih 6 mjeseci.

Osim toga, Odjeljenje je članom 24 Zakona zaduženo za šestomjesečno izvještavanje o broju, strukturi i visini ostvarenih olakšica preduzeća i preduzetnika. Revizijom smo utvrdili da odjeljenje nije uspostavilo redovno šestomjesečno izvještavanje gradonačelnika u skladu sa članom 24 zakona. U 2015. godini odjeljenje nije šestomjesečno podnosilo posebne izvještaje o broju, strukturi i visini ostvarenih olakšica preduzeća i preduzetnika na nivou budžeta Brčko distrikt BiH što nije u skladu s odredbama člana 24 Zakona podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH.

Odlukama gradonačelnika Brčko distrikta BiH Odjeljenju su date određene školske fiskulturne sale i sportske dvorane u cilju njihovog davanja na korištenje sportskim kolektivima i drugim udruženjima. Odlukom je propisano da se raspored korištenja utvrđuje u koordinaciji Odjeljenja za obrazovanje i korisnika. Odobravanje termina u pojedinim objektima vrši se na osnovu zahtjeva potencijalnih korisnika koji se obnavljaju početkom svake godine. Dužine termina utvrđuju se na osnovu Pravilnika o načinu raspodjele termina u dvoranama kojim su propisani kriteriji za bodovanje potencijalnih korisnika. Odjeljenje nema uspostavljenu pisanu proceduru koordinacije termina korištenja i izvještavanja o korištenju dvorana sa Odjeljenjem za obrazovanje i Kancelarijom za upravljanje javnom imovinom.

Odlukom gradonačelnika je utvrđena obaveza korisnika objekata u kojima se **ne odvija nastavni proces**, da obezbijede čišćenje nekretnina, te da ih čuvaju pažnjom dobrog domaćina.

Revizijom je utvrđeno da Odjeljenje nije obezbijedilo dodatno čišćenje sportskih dvorana u okviru redovnog održavanja, tako da je uvelo u praksu da i korisnici dvorana u kojima **se odvija nastavni proces** preuzmu obavezu higijenskog održavanja korištenih prostorija bez izmjene postojećih odluka Gradonačelnika.

Potrebno je izvještavanje o izvršenim kontrolnim radnjama i ostvarenim podsticajima po broju, strukturi i visini ostvarenih olakšica preduzeća i preduzetnika vršiti na način i u rokovima propisanim zakonskim rokovima.

Potrebno je uspostaviti pisanu proceduru o korištenju sportskih dvorana u cilju transparentnog odobravanja objekata i termina, obezbjeđenja adekvatnog higijenskog održavanja, te koordinacije i redovnog izvještavanja o planiranom i stvarnom korištenju sportskih dvorana između svih institucija uključenih u raspolaganje javnom imovinom.

6.4. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

U Program rada za 2015. godinu, u skladu sa svojim nadležnostima Odjeljenje je definisalo šest ciljeva djelovanja u 2015. godini. U skladu sa planiranim ciljevima, po isteku godine Odjeljenje je izradilo Izvještaj o radu u kojem su za svaki planirani cilj obrađene aktivnosti koje su provedene tokom godine.

Iz Izvještaja o radu je vidljivo da je Odjeljenje tokom 2015. godine izvršilo ciljeve koji se odnose na planske aktivnosti neophodne za obavljanje redovne djelatnosti, dok je veći dio ciljeva bio definisan kao priprema, nastavak aktivnosti ili učešće u planiranim projektima, tako da se ne može utvrditi stepen izvršenja.

U okviru planiranih zakonodavnih aktivnosti, Odjeljenje nije imalo novih planiranih aktivnosti a aktivnosti su se provodile na realizaciji pripremljenih prijedloga zakona i izmjena i dopuna zakona izrađenih u 2014. godini (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH, Zakon o JP „Luka Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH i Zakon o javnim

preduzećima u Brčko distriktu BiH). Iako su planirani, navedeni zakoni u 2015. godini nisu doneseni i nalaze se u proceduri razmatranja i usvajanja od strane Skupštine Brčko distrikta BiH.

Potrebno je prilikom donošenja Programa rada i sačinjavanja Izvještaja o radu uspostaviti mjerljive kriterije za ocjenu stepena realizacije programskih zadataka i postizanja postavljenih programskih ciljeva.

6.5. Prihodi i primici

Odjeljenje je u 2015. godini planiralo prihode u iznosu 48.458,00 KM, a ostvarilo u iznosu od 40.320,88 KM što predstavlja 83,2 % izvršenja plana. Od ostvarenog iznosa, 14.914,50 KM se odnosi na prihode od članarina u biblioteci, 13.405,00 KM na prihode od prodaje ulaznica za pozorišne predstave, 7.895,00 KM na prihode od taksi na zahtjeve i rješenja po Zakonu o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu i 4.106,38 KM na prihode od privremenog korištenja velike sale Doma kulture Brčko.

6.6. Planiranje i izvršenje tekućeg i kapitalnog budžeta

Tekući izdaci Odjeljenja za 2015. godinu odobreni su budžetom u iznosu 17.071.828,43 KM, a izvršeni u iznosu od 16.928.491,25 KM, što predstavlja 99,2 % izvršenja plana, dok su 10,8 % veći u odnosu na ostvarene tekuće izdatke u 2014. godini, a prikazani su u Tabeli broj 1 u prilogu izvještaja.

Budžet kapitalnih potreba za 2015. godinu odobren je u iznosu od 1.691.506,88 KM, a izvršen u iznosu od 669,59 KM što predstavlja 0,04 % izvršenja plana.

U obrazloženju o realizaciji tekućeg i kapitalnog budžeta Odjeljenje je uglavnom opisno predstavilo strukturu prihoda i značajnih tekućih i kapitalnih izdataka i njihovo prikazivanje u tekstualnoj formi.

Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta je utvrđena obaveza Direkcije za finansije da, uz finansijske izvještaje, za potrebe Vlade, skupštinskih komisija i drugih zainteresovanih, dostavi tekstualni izvještaj u kome će se objasniti uzroci i posljedice predstavljenog razvoja finansijskih veličina, a posebno eventualna odstupanja ostvarenih od odobrenih budžetom prihoda i rashoda po organizacionoj i ekonomskoj klasifikaciji.

U cilju izvršenja tih obaveza budžetski korisnici su, na zahtjev Direkcije za finansije, dužni dostaviti tekstualni dio sa obrazloženjem strukture troškova, uzroka neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana, najvažniji uzroci odstupanja izvršenja analitičkih pozicija u odnosu na isti period prethodne godine i mjere koje će biti preduzete radi otklanjanja eventualnih poremećaja.

U strukturi izdataka ostvarena su značajnija odstupanja kod izdataka za putne troškove, izdataka za energiju, komunalnih usluga, usluga prevoza i goriva, tekućeg održavanja i usluga osiguranja i bankarskih usluga, bez obrazloženja uzroka njihovog odstupanja u odnosu na odobreni budžet i izvršenje u prethodnoj godini. Obzirom da isti imaju relativno malo učešće u ukupnim rashodima nisu značajnije uticali na ukupno izvršenje.

Odjeljenje je tabelarno predstavilo izvršenje prihoda i izvršenje budžeta kapitalnih potreba bez obrazloženja iskazanih razlika u odnosu na plan prihoda i odobrena sredstva što nije u skladu sa važećim Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta.

Potrebno je obrazloženja o godišnjem izvršenju budžeta sačinjavati dosljednom primjenom odredaba Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta, u dijelu suštinskog obrazloženja uzroka odstupanja značajnih analitičkih pozicija u odnosu na odobreni budžet tekuće godine i njihovo izvršenje u prethodnoj godini i preduzetih mjera za sprečavanje i otklanjanje tih poremećaja u budućem periodu.

6.6.1. Izdaci za putne troškove

Izdaci za putne troškove su prvobitno planirani i odobreni budžetom u iznosu od 12.100 KM a Odlukom Direkcije o unutrašnjoj preraspodjeli odobrenih budžetskih sredstava od 22.09.2015. godine su uvećani za 5.200 KM, što ukupno iznosi 17.300 KM odobrenih sredstava za 2015. godinu. Izdaci za putne troškove su izvršeni u iznosu od 12.971,98 KM ili 75% u odnosu na ukupno odobrena budžetska sredstva u 2015. godini, a 284,82% u odnosu na ostvarene izdatke u 2014. godini.

Uvidom u putne naloge za službeno putovanje u inostranstvu uočeno je da izvještaji o službenom putovanju ne sadrže vrijeme prelaska granice, kako bi se mogla provjeriti ispravnost priznavanja visine troškova dnevnica na službenom putovanju, prema vremenu provedenom u zonama sa različitim visinom dnevnice.

Potrebno je prilikom sačinjavanja izvještaja o službenom putovanju u inostranstvo dokumentovati vrijeme prelaska granice kako bi se valjano dokumentovalo priznavanje visine troškova dnevnica na službenom putu.

6.6.2. Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje su budžetom odobreni u iznosu od 9.900 KM, a izvršeni u iznosu od 5.584,42 KM ili 56,4% u odnosu na odobrena budžetska sredstva i 61,6% u odnosu na ostvarene izdatke u 2014. godini.

Od navedenog iznosa, na održavanje vozila odnosi se 2.379,42 KM, na održavanje opreme 2.242,40 KM i na opravku i održavanje zgrada 962,60 KM.

6.6.3. Izdaci za ugovorene usluge

Izdaci za ugovorene usluge odobreni su budžetom u iznosu 807.440,00 KM, a izvršeni su u iznosu od 772.265,43 KM, što predstavlja 95,6 % izvršenja plana.

U strukturi izdataka najznačajniji su: usluge medija za kulturno-sportske manifestacije i angažovanje estradnih umjetnika u iznosu od 258.987,20 KM, održavanje dramskih predstava u iznosu od 129.407,16 KM, usluge održavanja čistoće u iznosu od 115.022,96 KM, usluge hotelskog smještaja učesnika manifestacija u iznosu od 79.022,55 KM, usluge

reprezentacije u iznosu od 62.942,19 KM, usluge po ugovorima o djelu u iznosu od 58.298,54 KM, uramljivanje slika i crteža u iznosu od 9.984,07 KM.

Izdaci za realizaciju kulturnih i sportskih manifestacija („U susret proljeću 2015“, „Brčansko ljeto-Savski cvijet 2015“, „Likovna kolonija Sava 2015“, i dr.) realizuju se na osnovu programa i troškovnika manifestacije koje prethodno odobravaju Šef Odjeljenja i Gradonačelnik.

Uvidom u programe i troškovnike za održavanje manifestacija u 2015. godini uočeno je da su isti nepotpuni iz razloga što ne sadrže procjenu troškova po pojedinim aktivnostima i izvorima finansiranja koji se odnose na tu manifestaciju tako da, prilikom odobravanja, nije omogućena njihova jednostavna identifikacija i ukupan iznos koštanja manifestacije.

Osim toga Odjeljenje nema uspostavljenu praksu izvještavanja Vlade i javnosti o realizovanim programskim aktivnostima i ostvarenim troškovima nakon održane manifestacije, čime bi se stvorile neophodne pretpostavke za veću transparentnost, efektivnu kontrolu namjenskog utroška sredstava i kvalitetnije planiranje u narednom periodu. Na osnovu postojećih programa i troškovnika nismo mogli utvrditi iznos i pripadnost pojedinih troškova određenim manifestacijama. Naknadno izvještavanje je značajno zbog činjenice da je većina održanih manifestacija dobila tradicionalni karakter.

Nabavka usluga medija za planirane kulturne manifestacije i angažovanje estradnih umjetnika vršena je uglavnom zaključivanjem ugovora o koprodukciji, koji ne podliježu procedurama javnih nabavki. Uzimajući u obzir vrstu usluga i status ugovornog organa, nismo se uvjerali u osnovanost odabira navedenog postupka, čijom se primjenom umanjuje transparentnost u postupku javne nabavke usluga.

Nakon održanih likovnih kolonija Odjeljenje prima određen broj slika, crteža i drugih umjetničkih produkata sačinjenih od strane učesnika kolonije koji se pohranjuju u umjetničku galeriju.

Revizijom je utvrđeno da ne postoji uređena procedura vođenja navedenih projekata, tako da postojeće evidencije umjetnina sadrže podatke neophodne za fizičku identifikaciju i lokaciju umjetničkog djela, ali se ne vrši procjena njegove vrijednosti u skladu sa članom 6 Pravilnika o evidenciji stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala za budžetske korisnike u Brčko distrikta BiH, tako da ista nisu uključena u sistemsku evidenciju -glavnu knjigu Trezora.

Potrebno je prilikom sačinjavanja programa i troškovnika planiranih manifestacija u iste uključiti sve poznate troškove neophodne za njihovu realizaciju po aktivnostima i izvorima finansiranja.

Potrebno je po okončanju manifestacije sačinjavati izvještaje u cilju realnog i jasnog sagledavanja realizovanih aktivnosti i ostvarenih troškova uporedivih sa odobrenim pozicijama i izvršenjima u prethodnoj godini.

Potrebno je uspostaviti evidenciju umjetničkih djela, definisati način procjene njihove početne vrijednosti i kasnijeg vrednovanja i nosioce aktivnosti potrebnih za njihovo evidentiranje u glavnoj knjizi u skladu sa Pravilnikom o evidenciji stalnih sredstava, sitnog inventara i materijala za budžetske korisnike u Brčko distrikta BiH, kao i efektivan nadzor u toku njihove upotrebe.

6.6.4. Tekući grantovi

Izdaci za tekuće grantove Odjeljenja su prvobitnim budžetom za 2015. godinu odobreni u iznosu 11.686.050,00 KM da bi amandmanima na budžet bili uvećani na 15.246.050,00 KM. Tekući grantovi su izvršeni u iznosu 15.196.411,22 KM, što čini 99,7 % izvršenja plana, a veći su za 12,5 % od izvršenja u istom periodu prošle godine.

Izdaci za grantove realizovani su na osnovu programa utroška od 03.06.2015. godine koji je donijela Vlada Brčko distrikta BiH na prijedlog Odjeljenja. Izmjena programa izvršena je nakon amandmana na budžet 28.12.2015. godine. Na osnovu programa utroška dana 06.06.2015. godine raspisan je javni poziv za odobravanje grantova pojedincima u iznosu od 54.000,00 KM i za grantove neprofitnim organizacijama u iznosu od 1.685.400,00 KM.

Struktura tekućih grantova data je u sljedećem pregledu:

R. br.	Naziv granta	Izvršenje 2014. godine	Odobreno 2015. godine	Izvršeno 2015. godine	Procent izvršenja	
					5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Grantovi drugim nivoima vlade	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100,0	100,0
2.	Grantovi pojedincima	46.000,00	100.000,00	99.259,70	215,8	99,3
3.	Grantovi neprofitnim organizacijama	6.091.411,00	7.537.050,00	7.493.354,24	123,0	99,4
4.	Subvencije javnim preduzećima	38.361,83	9.000,00	3.861,00	10,1	42,9
5.	Subvencije privatnim preduzećima	7.237.148,99	7.500.000,00	7.499.936,28	103,6	100,0
	U k u p n o:	13.512.921,82	15.246.050,00	15.196.411,22	112,5	99,7

Grant drugim nivoima vlade odobren i izvršen u iznosu od 100.000,00 KM odnosi se na grant Ministarstvu finansija i trezora BiH po Sporazumu o preuzimanju poslova, opreme i zaposlenih Biroa za statistiku Brčko (u cilju provedbe statističkih aktivnosti od isključivog interesa za Brčko distrikt BiH, koje provodi Agencija za statistiku BiH).

Grantovi pojedincima odobreni su u iznosu 100.000,00 KM a izvršeni u iznosu 99.259,70 KM i odnose se na: 46.000,00 KM na ime nagrade učesnicima 31. Pozorišnih susreta BiH u Brčkom; grant pojedincima iz oblasti sporta 31.263,20 KM; 10.996,30 KM grant pojedincima iz oblasti kulture; 6.000,00 KM grant pojedincima iz oblasti turizma i grant u iznosu 5.000,00 KM na ime nagrade za najboljeg sportistu i sportistkinju u 2014. godini.

Grantovi neprofitnim organizacijama odobreni su u iznosu 7.537.050,00 KM a izvršeni su u iznosu 7.493.354,24 KM.

Od realizovanih sredstava grantova neprofitnim organizacijama, iznos od 2.665.000,00 KM predstavlja grant Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH za realizaciju programa zapošljavanja visokoobrazovanih mladih lica koja nemaju radnog staža, programa samozapošljavanja i programa aktivne politike zapošljavanja, iznos 2.117.612,99 KM odnosi se na grantove sportskim udruženjima, iznos od 1.560.000,00 KM predstavlja grant

Razvojno-garantnom fondu Brčko distrikta BiH i odnosi se za realizaciju programa subvencioniranja kamata.

Iznos od 2.117.612,99 KM odnosi se na grantove sportskim udruženjima i različitim neprofitnim organizacijama. Od tog iznosa javni poziv je raspisan za 1.685.000,00 KM što predstavlja 20% od ukupno odobrenih sredstava za grantove neprofitnim organizacijama, dok se ostatak odnosi na grantove ostalim organizacijama pozicioniranim u budžetu.

Razvojno-garantnom fondu Brčko distrikta BiH je budžetom Brčko distrikta za 2015. godinu odobren grant u iznosu od 1.560.000,00 KM, od čega 1.500.000,00 KM za program subvencioniranja dijela kamata za kredite preduzećima i preduzetnicima na području Brčko distrikta BiH, a 60.000,00 KM za pokriće materijalnih troškova.

Vlada Brčko distrikta BiH je, na prijedlog Odjeljenja, na 101. vanrednoj sjednici održanoj 15.12.2015. godine donijela Odluku o usvajanju programa subvencioniranja dijela kamata za kredite preduzećima, preduzetnicima, podružnicama i nosiocima poljoprivrednih gazdinstava na području Brčko distrikta BiH za 2015. godinu kojim su za navedene namjene odobrena sredstva u iznosu od 1.500.000,00 KM. Na osnovu Odluke o izdvajanju novčanih sredstava, sredstva su realizovana 28.12.2015. godine.

Kriterijima Programa za 2015. godinu je, za razliku od ranijih godina, osiguran jednak tretman svih korisnika koji su ispunili uslove za podsticaj, kao i način usklađivanja visine zahtjeva-prava sa raspoloživim sredstvima u budžetu Brčko distrikta BiH za ove namjene.

Uvidom u izvještaj Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH o isplaćenim subvencijama dijela kamata u 2015. godini po programu za 2014. godinu utvrđeno je da se odobravanje pojedinačnih zahtjeva vršilo po redoslijedu prijema tako da je od ukupno 412 zahtjeva kompletno realizovano 270 zahtjeva, jedan djelimično a 141 zahtjev nije razmatran. Obaveza po neriješenim zahtjevima iznosi 633.825,55 KM. Navedeni iznos nije uključen u program za 2015. godinu niti su obezbijedena posebna sredstva.

Potrebno je kriterijima u programima utroška obezbijediti način usklađivanja iznosa zahtjeva sa odobrenim sredstvima ili blagovremeno obezbijediti nedostajuća sredstva i obezbijediti njihovu prezentaciju u periodu na koji se odnose.

Grant Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH odobren je u iznosu 2.665.000,00 KM od čega se za realizaciju aktivne politike zapošljavanja u 2015. godini odnosi 1.250.000,00 KM, na podsticaj za zapošljavanje visokoobrazovanih mladih lica bez radnog staža odnosi se 1.000.000,00 KM i na podsticaje u samozapošljavanju se odnosi 450.000,00 KM.

Sredstva za realizaciju aktivne politike zapošljavanja u 2015. godini uplaćena su u decembru 2015. godine na račun Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH tako da u izvještajnom periodu nije bilo njihove krajnje potrošnje. Kasno uplaćivanje sredstava onemogućava njihovu upotrebu u periodu za koji su nominovani, što umanjuje efikasnost u blagovremenom provođenju proklamovane politike zapošljavanja u godini na koju se odnosi i transparentnost u izvještavanju o utrošku i efektima podsticaja, zbog različitih perioda izvještavanja davaoca granta i implementatora programa.

Zbog slabog interesovanja preduzeća za zapošljavanje visokoobrazovanih mladih lica bez radnog staža, na prijedlog Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH i Odjeljenja Vlada Distrikta je zaključkom odobrila promjenu namjene neutrošenih sredstava tog programa u iznosu 573.170,80 KM za podsticanje samozapošljavanja.

Sredstva za realizaciju programa samozapošljavanja odobrena su u ukupnom iznosu od 1.041.670,80 KM.

Programom samozapošljavanja na području Brčko distrikta BiH broj 05-000927/15 od 15.10.2015. godine utvrđeni su cilj programa, korisnici, kriteriji, način realizacije, namjena utroška i obaveze krajnjih korisnika i visina odobrenih sredstava.

Programom je u skladu sa opštim ciljevima samozapošljavanja i podizanja preduzetničkog duha na području Brčko distrikta BiH utvrđeno sedam kriterija za ocjenu poslovnih programa i odabir korisnika iz djelatnosti proizvodnje, zanatstva i uslužnog zanatstva bez utvrđenih prioriteta ili preferirane strukture podsticaja.

Uvidom u program ustanovili smo da su svi kriteriji istog značaja i opisnog karaktera sa rasponom bodovanja od 10 do 50 bodova bez postojanja konkretne metodologije vrednovanja pojedinačnih kriterija unutar postavljenog raspona. Pojedinačno bodovanje svakog kriterija kod svakog korisnika se zasniva na slobodnoj procjeni članova komisije, što u okolnostima navedenih raspona ne osigurava postizanje objektivnosti u vrednovanju programa i pravičnosti u izboru korisnika.

Programom nisu konkretno definisane obaveze u pogledu oblika i obima nadzora implementatora programa i načina i rokova izvještavanja o realizaciji sredstava.

Zbog kasnog transfera grantova za zapošljavanje onemogućena je njegova realizacija u godini na koju se odnosi i blagovremeno izvještavanje o stepenu realizacije od strane Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o realizaciji tekućih grantova za prethodnu godinu do 31.01. tekuće godine što nije u skladu sa članom 22 Zakona o izvršenju budžeta za 2015. godinu. Postojeća praksa kasnog transferisanja grantova za realizaciju programa zapošljavanja onemogućava postizanje potrebnog nivoa efikasnosti u realizaciji planiranih projekata i umanjuje transparentnost u izvještavanju Vlade i Skupštine Brčko distrikta BiH po pojedinačnim programima zbog različitih perioda prezentacije u finansijskim izvještajima o izvršenju budžeta i izvještajima Zavoda kao implementatora programa.

Potrebno je sredstva za provođenje politike zapošljavanja realizovati u roku koji omogućava njihovu realizaciju u okviru perioda na koji se odnose u cilju povećanja efikasnosti u realizaciji budžetom odobrenih programa i transparentnosti izvještavanja o načinu i obimu njegove realizacije.

Potrebno je u programu samozapošljavanja konkretnije definisati ciljeve programa i mjerljive kriterije za ocjenjivanje poslovnih ideja u skladu sa postavljenim ciljevima i definisanje oblika izvještavanja i nadzora nad njihovom realizacijom.

Subvencije javnim preduzećima ostvarene u iznosu 3.861,00 KM odnose se na zakonsku obavezu pokrića troškova eksterne revizije finansijskih izvještaja JP „Luka Brčko“ d.o.o. Brčko distrikt BiH

Subvencije privatnim preduzećima odobrene su budžetom u iznosu 7.500.000,00 KM, a izvršene su u iznosu 7.499.936,28 KM, što predstavlja 100 % izvršenja plana.

Prvobitnim budžetom za 2015. godinu izdaci za podsticaje privatnim preduzećima odobreni su u iznosu 4.000.000,00 KM. Revizijom smo utvrdili da je ukupan navedeni iznos sredstava za podsticaje privatnim preduzećima realizovan do 10.06.2015. godine, tako da je zbog neobezbijedenosti dovoljnog iznosa sredstava, potrebnih za ove namjene, obustavljena dalja isplata podsticaja, koja je nastavljena nakon odobrenja dodatnih sredstva, amandmanima na budžet, u iznosu 3.500.000,00 KM.

Uvidom u izvještaje o izvršenju podsticaja u prethodnom periodu uočen je njihov kontinuiran rast, kako u pogledu broja podnosilaca zahtjeva tako i u pogledu pojedinačno zahtijevanih i ukupnih iznosa, koji iz godine u godinu značajno prekoračuju iznose odobrene prvobitnim budžetom.

Odobrovanje sredstava za podsticaje vrši se formalnim provođenjem postupaka odobravanja sredstava svim podnosiocima zahtjeva koji ispunjavaju formalno pravne kriterije, bez uspostavljenih mehanizama za usmjeravanje privrednog razvoja po preferiranim privrednim granama ili kategorijama privrednih subjekata. Osim toga ne postoje mjerljivi kriteriji za ocjenu stepena realizacije ciljeva utvrđenih u načelima Zakona (privlačenje investitora, povećanje zaposlenosti, produktivnosti, poboljšanja konkurentnosti, rast životnog standarda stanovništva,...), na osnovu kojih bi se mogla ocijeniti društvena opravdanost odobrenih iznosa, prije svega ulaganja u stalnu imovinu do visine uplaćenog poreza na dobit.

U navedenim uslovima planiranje, realizacija i evidencija podsticaja vrši se zbirno u okviru ukupno raspoloživih sredstava, a jedini prioritet je datum podnošenja, bez obzira na procijenjeni iznos zahtjeva.

Važećim Pravilnikom o postupku za ostvarivanje prava na olakšice privrednih subjekata nisu precizirani detaljniji kriteriji u pogledu početka prijema i okončanja prijema zahtjeva za fiskalnu godinu za koju je odobren budžet. Na taj način bi se stvorili uslovi za blagovremeno sagledavanje potrebnog iznosa sredstava za podsticaje i pokretanje procedura za obezbjeđenje nedostajućih sredstava, čime bi se većim dijelom eliminisala postojeća kolizija odredbi Zakona o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Pravilnikom, također, nije detaljnije razrađeno priznavanje ulaganja u osnovna sredstava u pripremi gdje do njihovog aktiviranja nije omogućena pouzdana identifikacija u popisnim listama, sprečavanje dvostrukog priznavanja istih faktura u okviru oslobađanja od poreza u poreznom bilansu i podsticajima po programu Odjeljenja, kao ni sprečavanje ili sankcionisanje naknadnog otuđivanja stalnih sredstava nabavljenih iz podsticaja.

Priznavanje podsticaja za izvršenu nabavku stalnih sredstava do visine uplaćenog poreza na dobit vrši se na osnovu poreznih prijava poreznih obveznika.

Uvidom u pojedinačne porezne prijave i zahtjeve privrednih subjekata uočena je pojava značajnog smanjenja reinvestiranja iskazane dobiti koje se prijavljuje u poreznoj prijavi koje

je rezultat **nesrazmjerne povoljnosti** u Zakonu o podsticanju privrednog razvoja u Brčko distriktu BiH u odnosu na Zakon o porezu na dobit Brčko distrikta BiH.

Naime, Zakonom o porezu na dobit se podstiče reinvestiranje do 50 % ostvarene dobiti uz oslobađanje **pripadajućeg** iznosa poreza na dobit isključivo za ulaganje u poslovnu djelatnost, dok se Zakonom o podsticanju privrednog razvoja podstiče samo ulaganje do visine plaćenog poreza na dobit bez ikakvih ograničenja čime se direktno podstiče manje reinvestiranje ukupne dobiti, bez usmjeravanja izvršenih ulaganja u poslovne svrhe.

U okviru odobravanja podsticaja uočeno je priznavanje računa za stalna sredstva koji zbog svoje male vrijednosti ne mogu biti priznati kao stalna sredstva, priznavanje računa za dijelove stalnih sredstava (u pripremi) za koje nije omogućena pouzdana identifikacija u popisnim listama stalne imovine. Uočeno je, također, postojanje formalno pravnih neispravnosti dokumenata (predračuni, rokovi izrade i predaje izvještaja), što ukazuje na formalne i nedovoljne kontrolne aktivnosti.

U slučaju daljeg nastavka postojećeg načina planiranja i odobravanja podsticaja, te očekivanog nastavka trenda rasta broja podnosilaca i zahtijevanih iznosa sredstava, povećava se rizik nemogućnosti izvršavanja zakonskih obaveza koji bi mogao negativno da utiče na stabilnost budžeta Brčko distrikta BiH i kredibilitet Distrikta, kako kod postojećih, tako i kod potencijalnih investitora.

Potrebno je planiranje sredstava za podsticaje privrednim preduzećima planirati na osnovu realnih pokazatelja u prethodnim periodima i procjenama nastavka trenda u godini za koju se usvaja budžet.

Potrebno je na osnovu stručnih analiza efekata postojećih podsticaja na privredni razvoj u Brčko distriktu BiH, definisati područja u kojima su moguća i potrebna poboljšanja, te inicirati usaglašavanje zakonske regulative u cilju postizanja njene komplementarnosti i aktivne uloge Vlade Distrikta u konkretnijem definisanju razvojnih ciljeva odobrenih podsticaja, kao i kriterija za njihovu ocjenu i praćenje.

Potrebno je uspostavljanje jedinstvene procedure u dijelu verifikacije ulaganja u sredstva u pripremi i podnošenja zahtjeva u fiksiranom razumnom roku u cilju stvaranja mogućnosti usklađivanja zahtijevanih sredstava sa odobrenim sredstvima u budžetu i jednakog tretmana svih podnosilaca zahtjeva.

Potrebno je analizirati uzroke nastanka nepravilnosti prilikom prijema i obrade zahtjeva za podsticaj, te preduzeti potrebne mjere i uspostaviti procedure kojima će onemogućiti pojava priznavanja prava na podsticaj na osnovu postojanja formalno neispravnih dokumenata.

6.6.5. Planiranje i izvršenje kapitalnog budžeta

Odobrena sredstva budžeta kapitalnih potreba za period 2013. - 2015. godina iznosila su 5.212.779,43 KM, a izvršena su u iznosu od 1.541.097,99 KM ili 29,56% (Tabela 2 u Prilogu Izvještaja).

Od ukupno izvršenih sredstva budžeta kapitalnih potreba u iznosu od 1.541.097,99 KM, na sredstva odobrena budžetom za 2015. godinu se odnosi 669,59 KM, za 2014. godinu 1.290.782,48 KM i za 2013. godinu 249.645,92 KM.

Ukupno izvršenje kapitalnog budžeta Odjeljenja za 2013. godinu iznosi 32,68%, za 2014. godinu iznosi 46,81%, a za 2015. godinu iznosi 0,04%. Nizak procent realizacije odobrenih sredstava nas upućuje na zaključak da se planiranje značajnog broja kapitalnih projekata vrši bez prethodno ispunjenih bitnih preduslova za njihovu realizaciju, kao što su riješeni imovinsko-pravni odnosi i projektna dokumentacija, te blagovremeno pokretanje i provođenje postupaka javnih nabavki.

Zbog neispunjavanja neophodnih preduslova za realizaciju kapitalnih projekata, u 2015. godini izvršeni su projekti u iznosu od 165.594,32 KM ili 10,74%, od ukupno realizovanih sredstava budžeta kapitalnih potreba za period 2013 - 2015. godina.

Od odobrenog kapitalnog budžeta iz 2013. godine sa 31.12.2015. godine, kada je istekao rok za realizaciju odobrenih sredstava, ostalo je neutrošeno 510.102,88 KM ili 67,21%.

Najznačajniji nerealizovani projekti su:

- 4176 Nastavak izgradnje fudbalskog stadiona FK „Ilićka“ MZ Ilićka 144.000 KM
- 4183 Izgradnja terena malih sportova u naselju Anići, MZ Donji Brezik 45.000 KM
- 4188 Oprema za potrebe preseljenja umjetničke galerije 45.000 KM
- 4181 Izgradnja tribina na igralištu FK „Graničar“ MZ Brezovo polje 40.000 KM
- 4175 Izgradnja terena za male sportove u MZ Plazulje 33.654 KM

Preostali iznos se odnosi na projekte manje vrijednosti čije je neizvršenje obrazloženo načinom kandidovanja, bez prethodnog ili blagovremenog rješavanja potrebnih saglasnosti i imovinskopravnih odnosa. Naprijed navedeno je kao posljedicu stvorilo zadržavanje značajnog iznosa sredstava koja bi se mogla kandidovati i efikasnije realizovati kroz druge razvojne projekte Brčko distrikta BiH, što nije u skladu sa članom 3 stav (3) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je da Odjeljenje, u skladu sa stručnom osposobljenošću, na osnovu prethodno donesenih operativnih planova realizacije budžeta kapitalnih potreba jasno definiše svoju ulogu u aktivnostima pripreme i nadzora nad realizacijom kapitalnih projekata, usaglasi oblik i obim saradnje u konkretnim aktivnostima sa drugim nadležnim institucijama, te obezbijedi njihovo blagovremeno i dosljedno sprovođenje u toku realizacije pojedinačnih projekata u skladu sa načelima efikasnosti i ekonomičnosti u Zakonu o budžetu Brčko distrikta BiH.

6.7. Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2015. godine

Odjeljenje je 20.10.2015. godine izvršilo imenovanje komisije za popis sa zadatkom da, u skladu s Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/08 od 18. 7. 2008. godine), sačini plan rada i izvrši popis u Odjeljenju, sa stanjem na dan **31. 12. 2015.** godine, te da Izvještaj o izvršenom popisu usaglasi s Direkcijom za finansije i dostavi Centralnoj popisnoj komisiji.

Uvidom u dokumentaciju ustanovili smo da je Komisija sačinila Zapisnik o radu popisne komisije na dan 31. 12. 2015. godine i izvršila usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem dana 22.01.2015. godine.

Uvidom u liste utvrdili smo da je imenovanje pojedinačnih stalnih sredstava vršeno preuzimanjem naziva iz ugovora ili faktura koji ne odražavaju suštinu sredstva, nego posla koji je ugovoren i izvršen (sanacija, izgradnja, zamjena, rekonstrukcija). Nadalje smo uočili da se naknadna ulaganja često iskazuju kao posebno sredstvo ili uvećavaju vrijednosti odgovarajuće postojeće stavke stalne imovine bez dokumentovanja promjene funkcionalnih karakteristika ili vijeka trajanja rekonstruisanih sredstava, te bez isknjižavanja vrijednosti imovine koja je navedenim ulaganjima zamijenjena.

Popis sredstava na dan 31.12.2015. godine je nepotpun obzirom da u izvještaj o popisu nije uključena kolekcija slika u okviru Gradske galerije, niti se ista vodi u glavnoj knjizi trezora.

Uočeni nedostaci ukazuju da je popis izvršen formalno, preuzimanjem knjigovodstvenih evidencija, a ne utvrđivanjem stvarne suštine sredstava i njihove realne vrijednosti na dan popisa.

Potrebno je nakon sticanja stalnog sredstva utvrditi njegovu ukupnu vrijednost ili vrijednost pojedinih funkcionalnih ili ekonomskih cjelina, utvrditi korisni vijek upotrebe i isto imenovati u skladu sa njegovom funkcionalnom suštinom.

U slučaju naknadnih ulaganja u rekonstrukciju postojećih stalnih sredstava potrebno je, u skladu sa MRS-JS 17, utvrditi vrijednost dijela sredstva koji je rekonstrukcijom zamijenjen (nabavna vrijednost i ispravka vrijednosti) kako bi se isti isknjižio iz vrijednosti stalnog sredstva u cilju fer prikazivanja nove vrijednosti sredstva i njegovog vijeka korisne upotrebe, a samim tim i stanja cjelokupne stalne imovine u finansijskim izvještajima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti na način koji omogućava obuhvatanje cjelokupne imovine i pouzdanu identifikaciju svake stavke konkretne imovine u skladu sa Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa sredstava, potraživanja i obaveza.

7. KOMENTAR

Odjeljenju je uručen Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za 2015. godinu broj: 01-02-03-13-242/15 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

Odjeljenje se dopisom broj: 13-001575/16 od 22.06.2016. godine očitovalo i dalo obrazloženja i primjedbe na nalaze i preporuke date u Nacrtu izvještaja o reviziji.

Primjedbe u vezi sa formalnim nedostacima dokumentacije na osnovu koje su odobrena sredstva za podsticaje se ne mogu prihvatiti obzirom da u revidiranom uzorku posjedujemo dokaze o navodima iako priroda nedostataka nije imala presudan uticaj na kvalifikacije u mišljenju.

Primjedbe vezane za evidenciju službenih putovanja u inostranstvo se ne mogu prihvatiti obzirom da se različiti iznosi ne odnose na dio putovanja u zemlji nego u zemljama sa različitim visinama dnevnice.

Revizorski tim je razmotrio obrazloženja u vezi sa naknadnim izvještavanjem Vlade o troškovima manifestacija, kao i popisom umjetničkih slika pri čemu prihvata postojanje podijeljene odgovornosti i ostalih učesnika u tom procesu, ali ostaje pri stavu da se nalazi i preporuke odnose na područje u kojima su potrebna i moguća značajna poboljšanja u narednom periodu.

Odjeljenje nije dostavilo nove dokaze koji bi bitno izmijenili nalaze i kvalifikacije date u Nacrtu izvještaja. te ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Ljubica Tomić, dipl. oec.

---

8. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI

Struktura odobrenih budžetom i izvršenih tekućih izdataka za 2015. godinu, po pozicijama Odjeljenja prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela broj 1

Ekon. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2014.	Plan budžeta 2015.	Preraspodjela	Rebalans	Odobreni budžet	Izvršenje 2015.	% 8/7	% 8/2
0	1	2	3	4	6	7	8	9	
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	732.270,68	791.442,37	0,00	-81.726,71	709.715,66	693.404,62	97,7	94,7
611100	Bruto plaće i naknade	728.412,68	770.228,75	0	-81.727	688.502,04	685.774,52	99,6	94,1
611200	Naknade zaposlenim	3.858,00	21.213,62	0	0	21.213,62	7.630,10	36,0	197,8
612100	Doprinosi na teret poslodavca	26.936,64	29.200,24	0	-2.903	26.296,77	26.250,01	99,8	97,5
613000	Izdaci za materijal i usluge	1.010.269,08	1.089.766,00	0,00	0,00	1.089.766,00	1.012.425,40	92,9	100,2
613100	Putni troškovi	4.554,38	12.100,00	5.200	0	17.300,00	12.971,98	75,0	284,8
613200	Izdaci za energiju	63.761,84	97.000,00	-6.100	0	90.900,00	75.016,53	82,5	117,7
613300	Izdaci za komunalne usluge	20.742,24	25.566,00	0	0	25.566,00	20.284,66	79,3	97,8
613400	Nabavka materijala	124.848,48	129.050,00	-3.800	0	125.250,00	118.104,83	94,3	94,6
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	6.709,89	8.950,00	0	0	8.950,00	5.007,83	56,0	74,6
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	22.639,50	0,00	0	0	0,00	0,00		0,0
613700	Izdaci za tekuće održavanje	9.071,30	9.900,00	0	0	9.900,00	5.584,42	56,4	61,6
613800	Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	2.902,64	4.460,00	0	0	4.460,00	3.189,72	71,5	109,9
613900	Ugovorene usluge	755.038,81	802.740,00	4.700	0	807.440,00	772.265,43	95,6	102,3

614000	TEKUĆI GRANTOVI	13.512.921,82	11.686.050,00	0,00	3.560.000,00	15.246.050,00	15.196.411,22	99,7	112,5
614100	Grantovi drugim nivoima vlade	100.000,00	100.000,00	0	0	100.000,00	100.000,00	100,0	100,0
614200	Grantovi pojedincima	46.000,00	100.000,00	0	0	100.000,00	99.259,70	99,3	215,8
614300	Grantovi neprofitnim organizacijama	6.091.411,00	7.477.050,00		60.000	7.537.050,00	7.493.354,24	99,4	123,0
614400	Subvencije javnim preduzećima	38.361,83	9.000,00	0	0	9.000,00	3.861,00	42,9	10,1
614500	Subvencije privatnim preduzećima	7.237.148,99	4.000.000,00	0	3.500.000	7.500.000,00	7.499.936,28	100,0	103,6
	Ukupno tekući izdaci	15.282.398,22	13.596.458,61	0,00	3.475.369,82	17.071.828,43	16.928.491,25	99,2	110,8

Budžet kapitalnih potreba:

Tabela broj 2

Redni broj	Godina odobrenja	Planirano	Izvršeno do 2015.	Izvršeno 2015.	% izvršenja
1.	2013.	764.000,00	181.339,36	68.306,56	32,6
2.	2014.	2.757.272,55	1.194.164,31	96.618,17	46,8
3.	2015.	1.691.506,88	0,00	669,59	0,04
Ukupno 2013 - 2015		5.212.779,43	1.375.503,67	165.594,32	29,6